

La Comédiathèque

Karantina

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Tekstet e pjesëve të Jean-Pierre Martinez mund të lexohen dhe të shkarkohen falas. Megjithatë, kjo nuk do të thotë se shfaqja e tyre publike është falas.

Çdo shfaqje publike, qoftë profesionale apo amatore, kërkon autorizim paraprak dhe pagesën e të drejtave përkatëse të autorit.

Jean-Pierre Martinez është anëtar i SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques). Për çdo kërkesë për autorizim për shfaqjen e një pjese, ju lutemi të kontaktoni autorin nëpërmjet faqes së tij zyrtare:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Karantina

Jean-Pierre Martinez

Përkthimi dhe përshtatja në gjuhën shqipe nga autori

Katër njerëz që nuk njihen me njëri-tjetrin e gjejnë veten, pa dëshirën e tyre, në karantinë, në një vend që del se është një teatër i braktisur. Pas një xhami imagjinar, disa njerëz (spektatorët) i vëzhgojnë. Të sëmurët e dyshuar pyesin veten: me çfarë virusi mund të jenë infektuar? Çfarë rrezikojnë në të vërtetë? Kur dhe si do të marrë fund kjo histori? Dalëngadalë kuptojmë se ngjarja zhvillohet në një të ardhme të afërt, ku mbikëqyrja është e gjithpranishme, dhe se arsyeja e karantinës mund të mos jetë aspak mjekësore.

Personazhet:

Dom

Pat

Max

Sam/Kim

Gjinia e personazheve nuk ka rëndësi; pamja e tyre duhet të jetë njësoj neutrale, madje thuajse uniforme. Aktorët mund të ndërrojnë edhe rolet gjatë shfaqjes, sepse secili rol dallohet nga kostumi (mantel pacienti blu, rozë ose jeshil, mantel i bardhë infermieri, kostum zyrtar i zi). Në këtë variant, Dom dhe Max luhen nga burra, kurse Pat dhe Sam/Kim nga gra.

Akti i parë

Skena mund të jetë e zbrazët, përveç një ose dy karrigeve. Dom hyn me hapa të pasigurt. Ka veshur një mantel spitalor pacienti (blu, rozë ose jeshil). Hedh përreth një vështrim të habitur, derisa vëren me tronditje spektatorët. Afrohet t'i shohë, i shqetësuar. Pas tij hyn Pat, e veshur njësoj.

Pat – Mirëdita.

Dom trembet, kërcen përpjetë, kthehet dhe sheh Pat-in.

Dom – Më trembët...

Pat – Më falni... Pra, edhe ju...?

Dom – Po...

Një çast sikleti.

Pat – Ne jemi parë më parë, apo jo?

Dom – Besoj se ishim në të njëjtin vagon.

Pat – Vagoni 13, pikërisht! Nuk e di nëse ka ndonjë lidhje...

Dom – Lidhje? Me numrin 13, doni të thoni?

Pat – Me faktin që jemi këtu të dy! Meqë ishim në të njëjtin vagon...

Dom – Nuk e di. Të them të drejtën, nuk e kam fare idenë pse jemi këtu.

Pat – As unë. Nuk kuptoj asgjë. Kur zbrita nga treni, dy agentë më kërkuan t'i ndiqja...

Dom – Jeni e sigurt që ishin policë?

Pat – Besoj se po... Mbanin maska. Jo maska të zakonshme... Ato që përdoren në spitale, dua të them. Më futën në një ambulancë dhe...

Dom – Në një ambulancë, jeni e sigurt? Sepse, po të ishin policë...

Pat – Le të themi... në një furgon.

Dom – Një furgon policie me pajisje mjekësore.

Pat – Pikërisht... Më sollën deri këtu dhe... më thanë të prisja. Po ju?

Dom – Njësoj... Pra, as juve nuk ju shpjeguan gjë.

Pat – Më thanë të prisja.

Dom – Dhe... nuk dëgjuat asgjë tjetër?

Pat – Jo... *(Një çast.)* Më duket se përmendën fjalën karantinë.

Dom – Vërtet...?

Pat – Edhe ju e dëgjuat?

Dom – Jo tamam...

Pat – Është shpjegimi më i mundshëm, apo jo?

Dom – Karantinë, po... Çfarë tjetër mund të jetë?

Pat – Kjo do t'i shpjegonte maskat.

Dom – Po... Dhe tani çfarë bëjmë?

Pat – Presim... Kështu na thanë, apo jo? Na thanë të prisnim.

Një pauzë.

Dom – Karantinë... Nëse zgjat vërtet dyzet ditë... Shpresoj të na japin ndonjë shpjegim më parë.

Pat – Quhet karantinë, por... nuk do të thotë që zgjat medoemos aq. Varet nga sëmundja.

Dom – Mendoni se bëhet fjalë për ndonjë sëmundje?

Pat – Për çfarë tjetër? Nëse na kanë futur në karantinë...

Dom – Po... Duhet të jetë një virus.

Pat – Shumë ngjitës, besoj.

Dom – Po... Me siguri.

Pat – Unë nuk kam asnjë simptomë. Po ju?

Dom – As unë.

Pat – Sidoqoftë... kjo nuk do të thotë që s'jemi të sëmurë. Varet nga periudha e inkubacionit.

Dom – Jeni mjeke?

Pat – Rregullatore.

Dom – Rregullatore?

Pat – Dikur, besoj se na quanin specialiste të informatikës.

Dom – E kuptoj... Pra, për viruset dini shumë...

Pat – Mbi të gjitha, kam tre fëmijë... Po ju?

Dom – Nuk kam fëmijë.

Pat – Jo, doja të thosha... As ju nuk jeni mjek, apo jo?

Dom – Jam trajner.

Pat – Trajner...

Dom – Dikur, besoj, quheshim mësues. Nesër ndoshta do të na quajnë... zbutës.

Pat – E kuptoj...

Dom – Vërtet? Po çfarë kuptoni?

Pat – Jo, doja të thosha... Ju dini edhe më pak se unë për viruset...

Një pauzë.

Dom – Pra, periudha e inkubacionit ndryshon sipas virusit?

Pat – Pikërisht... Ndonjëherë simptomat e para shfaqen një javë pas infektimit. Ndonjëherë më herët, ndonjëherë më vonë.

Dom – Për dikë që nuk është mjeke, duket se dini shumë për përhapjen e epidemive...

Pat – Jua thashë, kam tre fëmijë. Kur sëmuret njëri, rrallë ndodh që dy të tjerët të mos sëmuren pas pak ditësh.

Dom – Por ne nuk jemi të sëmurë!

Pat – Mund të jemi ngjitës shumë kohë përpara se të sëmuremi vetë.

Dom – Po... Nëse vërtet e mbartim virusin.

Pat – Prandaj ndoshta na kanë futur në karantinë... Por besoj se do të na e shpjegojnë.

Dom – Po, sigurisht...

Hyn Max, me të njëjtën veshje si të tjerët.

Dom – Ah... Sa më shumë të çmendur...

Pat – Sa më shumë të çmendur...?

Dom – Është një shprehje e vjetër... Sa më shumë të çmendur... Jo, lëreni fare...

Pat – Ndoshta ky zotëria mund të na tregojë diçka më tepër.

Max, dukshëm i çorientuar, afrohet drejt spektatorëve.

Dom – Nuk do të vija bast. Nuk duket shumë në vete.

Pat – Mirëdita.

Max – Ah, mirëdita... Unë... Edhe unë sapo erdha...

Dom – Nga e dini që edhe ne sapo kemi ardhur?

Max – Si, ju lutem?

Dom – Thatë «edhe unë sapo erdha». Nga e dini që ne sapo kemi ardhur? Mund të kemi javë të tëra këtu...

Max – Keni javë të tëra këtu?

Pat – Sapo erdhëm.

Max – Ah... Si unë, pra... Pikërisht këtë thashë.

Pat – Po...

Max – Dhe... e dini pse jemi këtu?

Dom – Shpresonim të na e thoshit ju...

Max – Nuk e di... Më kapën sapo zbrita nga treni, pa asnjë shpjegim. Kam edhe punë të tjera, unë.

Pat – Edhe unë po ashtu... Tre fëmijët më presin në shtëpi. Pa folur për tim shoq. Po ju?

Max – Nuk jam i martuar. Kisha shkuar thjesht në një qytet tjetër për të vizituar nënën time në spital.

Dom – Edhe ajo është e sëmurë?

Max – Ka thyer qafën e femurit.

Pat – Të paktën kjo nuk është ngjitëse...

Max – Po mua kush do të më paguajë? Kam dy punime për të përfunduar para fundit të javës...

Pat – Ndoshta do të na dëmshpërblejnë. Punoni me zanat?

Max – Jam hidraulik.

Dom – Dhe të mendosh që kur na duhet një hidraulik, nuk gjejmë dot kurrë...

Max – Si thatë?

Dom – Jo, asgjë...

Pat – Hidraulik... E kam dëgjuar atë fjalë, por nuk mbaj mend çfarë do të thotë saktësisht.

Dom – Tani u thonë riparues.

Pat – Ah, po...

Dom – Zotëria është riparues i specializuar. Riparon tuba, kanale, rubineta... Hidraulik, siç thuhej dikur.

Max – Pikërisht.

Dom – Pra, as ju nuk e dini pse na kanë mbyllur këtu?

Pat – Po ju mendoni se na kanë mbyllur?

Dom – Të mbyllur a jo, nëse jemi në karantinë, nuk kemi të drejtë të dalim, apo jo?

Max – Pra, mendoni se jemi në karantinë?

Dom – Sipas zonjës, që është specialiste e madhe, mbartim një virus ngjitës. Për këtë na kanë izoluar.

Max – Një virus? Çfarë virusi?

Pat – Eh... Me siguri është një virus i panjohur. Përndryshe do të kishte vaksina dhe nuk do të na fusnin në karantinë.

Max – Mirë... Por pse ne? E dini?

Pat – Pa e kuptuar, mund të kemi qenë pranë dikujt të sëmurë... Ju thatë se vizituat nënën në spital?

Max – Sepse kishte thyer një kockë!

Pat – Po... Por spitalet janë plot viruse, apo jo? Këtë e di gjithkush...

Max – Tani do të dalë që e kam unë fajin...

Dom – Mos u nxehni, miku im. Askush nuk po ju fajëson.

Pat – Dhe nëse do të qëndrojmë këtu të mbyllur për javë të tëra, më mirë të mbështetim njëri-tjetrin.

Max – Mendoni se do të na mbajnë këtu për javë të tëra?

Pat – Nuk e dimë. Për momentin nuk dimë asgjë.

Një pauzë.

Max – Po ju, si ndiheni?

Pat – Mirë... Do të kisha dashur të kthehesha drejt e në shtëpi, te im shoq dhe fëmijët, por...

Max – Jo, kjo s'ka rëndësi. Dua të them... A ndiheni të sëmurë?

Pat (*e fyer*) – Jo për momentin.

Max – Po ju?

Dom – Mirë. Por... faleminderit që shqetësoheni për shëndetin tim.

Max – As unë... Ndihem për mrekulli.

Dom – Shumë mirë, shumë mirë... Na bëhet qejfi për ju...

Max hedh sërish vështrimin përreth.

Max – E dini ku ndodhemi saktësisht?

Dom – Jo... Nga furgoni mortor që na solli nuk shihnim asgjë. Grilat ishin mbyllur.

Max – Furgon mortor? Jeni i sigurt?

Dom – Kështu thashë? Jo, doja të thosha furgon sanitar, sigurisht.

Pat – Udhëtuam vetëm një çerek ore. S'duhet të jemi larg stacionit...

Max – Po... Por ky nuk është spital.

Pat – Jo... Por për momentin as ne nuk jemi të sëmurë.

Max – Çudi... Çfarë vendi është ky...? (*Bën një xhiro nëpër skenë dhe ngrin kur dallon spektatorët.*) Po këta kush janë?

Pat – Cilët? Për kë e keni fjalën?

Max (*duke treguar publikun*) – Këta!

Pat afrohet duke picërruar sytë.

Pat – Nuk shoh asgjë... Këto drita... Të verbojnë...

Max – Atje! Të gjithë ata njerëz që po na shohin!

Pat (*duke dalluar publikun*) – Jo... Po ç'është kjo...? (*Dom-it.*) I patë?

Dom – Po... Ishte gjëja e parë që pashë kur hyra.

Pat – Mund të na e kishit thënë!

Dom – Çfarë?

Pat – Që po na shihnin! Që po na dëgjonin!

Dom – Më doli nga mendja... Çfarë do të ndryshonte? Nuk kemi bërë asgjë të keqe, apo jo? As kemi thënë ndonjë gjë të keqe...

Pat – Shpresoj...

Max – Unë s'kam thënë asgjë fare.

Pat – Është një makth...

Max – Mendoni se na dëgjojnë?

Dom – Madje mendoj se për këtë janë këtu.

Max – Për të na dëgjuar?

Pat – Për të na vëzhguar, të paktën. Se jemi nën vëzhgim. Për të parë si do të zhvillohet sëmundja...

Max – Çudi. Ne nuk i dëgjojmë.

Dom – Ndoshta sepse nuk flasin.

Pat – Ose janë pas një xhami.

Max – Një xhami?

Pat – Si në një dhomë marrjeje në pyetje, e kuptoni... (*Picërron sytë nga projektorët që e verbojnë.*) Dhe me gjithë këto drita drejt në sy...

Dom – Nuk kam qenë kurrë në një dhomë marrjeje në pyetje. Të paktën jo para ditës së sotme.

Pat – E dini si është. Nga ana e duhur e xhamit, mund t'i shohësh njerëzit pa të parë ata ty.

Max – Njerëzit?

Pat – Të dyshuarit!

Max – Po këtu ne i shohim.

Dom – Di një gjë me siguri: nëse ndonjë ditë përfundoj në një dhomë marrjeje në pyetje, nuk do të jem nga ana e duhur.

Max – Ana e duhur...? Cila është, sipas jush?

Dom – Ana e duhur e xhamit! Ajo nga ku sheh pa u parë...

Max – Pra, sipas jush, ata do të merren në pyetje... kurse ne jemi këtu për të parë.

Pat – Keni të drejtë, nuk ka kuptim. Ne nuk jemi policë...

Dom – Si të thoni...

Pat – Si, ju lutem?

Dom – Edhe për dhomat e marrjes në pyetje duket se dini shumë...

Pat – Çfarë doni të nënkuptoni?

Dom – Nuk e di... Dini pothuajse gjithçka për viruset... E dini si është një dhomë marrjeje në pyetje. Mos vallë ju kanë dërguar ata?

Pat – Ata? Nuk kuptoj...

Max – Mund të jeni e infiltruar. Besoj se këtë po nënkupton zotëria. Spiune, nëse e preferoni këtë fjalë...

Pat – Mendoj se të gjithëve po na ikën mendja. Këta njerëz me siguri janë mjekë. Po vëzhgojnë zhvillimin e sëmundjes sonë, pa rrezikuar të infektohen.

Max – Le të bëjmë sikur nuk janë këtu.

Dom – Pikërisht. Sillemi sikur s'ka ndodhur asgjë. Sikur të mos ishim kavinë laborator, të mbikëqyrura ditë e natë nga njëqind specialistë që presin të shohin për sa kohë do të vdesim dhe në ç'mënyrë...

Pas tyre hyn Sam, e veshur njësoj.

Sam – Mirëdita...

Pat – Ndoshta zonja mund të na japë ndonjë shpjegim... Mirëdita, zonjë. Jeni mjeke?

Sam – Jam informatore.

Pat – Informatore?

Dom – Dikur besoj se u thoshin gazetarë.

Max – Ah... Pra, jeni si ne.

Sam – Ju të gjithë jeni informatorë?

Max – Jo... Dua të them, jeni si ne... Nuk e dini pse na sollën këtu.

Sam – Më vjen keq, por nuk kam asnjë ide. Sapo zbrita nga treni...

Dom – Mirë, mirë, e dimë...

Sam – Po ju përgjigjem... Nëse e dini, pse më pyesni?

Max – Por ne nuk dimë asgjë, sapo jua thamë!

Sam – Nuk ka nevojë të nxehni, megjithatë.

Max – Më falni, keni të drejtë.

Sam – Pra, po zbrisja nga treni dhe... disa policë më sollën këtu. Nuk kam asnjë informacion tjetër. Nuk e di fare pse na arrestuan.

Dom – A ju thanë se ishit e arrestuar?

Sam – Jo shprehimisht, por...

Pat – Unë dëgjova më shumë fjalën karantinë. Kështu të paktën e kuptova.

Sam – Ndoshta po flisnin për moshën tuaj...

Dom – Tani e kemi shumë më të qartë...

Sam – Nëse na kanë ndaluar, me siguri kanë pasur një arsye të fortë.

Dom – Ah, tani qenkemi të arrestuar?

Sam – Më falni... Doja të thosha nën vëzhgim...

Pat ul zërin dhe tregon fshehurazi publikun.

Pat – Pra, as ju nuk e dini kush janë këta njerëz që na shohin...

Sam e vëren publikun, por nuk shfaq habi.

Sam – Jo...

Max – Edhe ju ishit në atë tren?

Sam – Vagoni 13. Vendi 40. Po ju?

Pat – 42.

Max – 41.

Dom – 43.

Sam – Pra, ishim ulur pranë njëri-tjetrit.

Pat – Ose përballë njëri-tjetrit.

Sam – Kjo mund ta shpjegojë që na ka infektuar i njëjti person... Po cili?

Ajo i hedh një vështrim dyshues tre të tjerëve. Të gjithë mbeten të hutuar.

Pat – Shiko si dukemi me këto veshje. Sikur të ishim në një çmendinë...

Max – Por çmenduria nuk është ngjitëse... Apo është?

Sam – Sidoqoftë, më mirë të shmangim çdo kontakt fizik.

Dom – Ah, sepse kishit ndër mend të...?

Pat – Të mos kollitemi, gjithashtu. Ose të mbulojmë gojën me dorë.

Dom – Po atëherë pse nuk na dhanë maska? Nëse jemi ngjitës.

Pat – Ndoshta mendojnë se mes nesh nuk ka nevojë. Nëse tashmë jemi të gjithë të dënuar...

Sam – Të dënuar?

Pat – Më falni, doja të thosha të infektuar.

Max – Atëherë nuk ka kuptim të mbulojmë gojën kur kollitemi.

Dom – Dhe mund ta prekim njëri-tjetrin, apo jo?

Sam – Së pari mund të prezantohemi, të paktën. (*I zgjat dorën Dom-it.*) Sam.

Pas një ngurrimi të vogël, Dom ia shtrëngon dorën.

Dom – Dom.

E njëjta gjë me dy të tjerët.

Pat – Pat.

Max – Max.

Të gjithë ia shtrëngojnë dorën njëri-tjetrit, disi të frikësuar. Papritur dëgjohet një kërcitje altoparlanti dhe një zë nga jashtë skenës.

Zëri – Mirëdita të gjithëve. Na dëgjoni?

Një çast hutimi.

Sam – Po. Ju dëgjojmë pesë me pesë.

Dom – Më mirë katër me pesë.

Zëri – Së pari, ju kërkojmë ndjesë për të gjitha këto shqetësime, fatkeqësisht të domosdoshme për shkak të krizës me të cilën përballemi të gjithë. Na u desh të vepronim urgjentisht dhe nuk patëm kohë t'ju shpjegonim qartë arsyet e ndalimit tuaj... Dua të them të qëndrimit tuaj në këtë mjedis izolimi, për të shmangur çdo kontakt me botën e jashtme...

Pat – A mund të na tregoni tani se çfarë krize shëndetësore është kjo?

Zëri – Është pak e vështirë të shpjegohet përmes një altoparlanti. Por mos u shqetësoni. Së shpejti do të vijmë t'ju takojmë. Deri atëherë do të kujdesemi që të mos ju mungojë asgjë. Në hyrje ka një frigorifer dhe dollapë plot ushqime. Ka edhe një derë që hapet në një korridor me dhoma, secila me banjë dhe minibar. Kushtet janë pak të thjeshta, por do ta shihni, nuk mungon asgjë...

Dom – Nuk mungon asgjë?

Zëri – Ka madje edhe një futboll tavoline.

Max – A mund të dimë të paktën sa do të zgjasë e gjithë kjo?

Pat – Im shoq dhe fëmijët më presin në shtëpi. Domethënë, sidomos fëmijët...

Zëri – Mos u shqetësoni. Familjarët, punëdhënësit dhe klientët tuaj janë njoftuar. Ju urojmë qëndrim të këndshëm dhe shihemi së shpejti.

Dëgjohet përsëri një kërcitje dhe pastaj heshtje.

Pat – Qëndrim të këndshëm?

Dom – Ja pra... Kaq ishte... Tani vetëm të mbyllim gojën dhe të presim...

Sam – E pabesueshme...

Të gjithë janë të shtangur.

Pat – Do t'i telefonoj tim shoqi. Të paktën ta njoftoj. (*Nxjerr celularin.*) Ndoshta jashtë dinë më shumë... (*Shtyp një buton dhe ngrin.*) Nuk kam sinjal... Po ju?

Dom nxjerr celularin.

Dom – As unë.

Sam – Duhet të kenë vënë bllokues sinjali...

Max – Por pse?

Një çast hutimi.

Pat – Pra, qenkemi vërtet të shkëputur nga bota...

Dom – Çfarë bëjmë?

Sam – Çfarë doni të bëjmë?

Një pauzë.

Max – Të hamë diçka.

Dom – Si, ju lutem?

Max – Na thanë ku është ushqimi.

Dom – Pra, na kanë mbyllur këtu pa na thënë pse, pa asnjë mundësi të flasim me botën, dhe ky mendon vetëm për të ngrënë...

Max – Keni ndonjë ide më të mirë?

Dom – Jo...

Max – Atëherë ju bëni ç'të doni, por mua po më ha barku...

Del. Tre të tjerët shihen mes tyre.

Sam – E vërteta është se edhe unë kam pak uri...

Del.

Dom – Ju çfarë mendoni?

Pat – Tekefundit... Çfarë do të fitonim po të vdisnim nga uria?

Ajo del. Pas një ngurrimi, ai e ndjek.

Errësirë.

Akti i dytë

Dritat ndizen përsëri. Dom dhe Pat ecin sa andej-këtej, si luanë në kafaz. Max i vështron qetësisht, ndërsa ha një copë pice.

Pat – Më parë nuk ishim katër?

Dom – Po...

Pat – E katërta është zhdukur...

Dom – Si e kishte emrin?

Max – Kim.

Pat – Kim?

Dom – Sam, më duket.

Max – Sam, po, ashtu...

Dom – Çfarë mund t'i kenë bërë?

Max – Ndoshta e kanë liruar.

Pat – E kanë liruar? Po ne pse jo?

Dom – Ose ka vdekur...

Pat – Ka vdekur? Doni të thoni... nga kjo sëmundje?

Dom – Nuk e di. (*Max-it.*) Ju çfarë mendoni?

Max – Po, mbase ka vdekur.

Pat – Shikoj që oreksin nuk jua ka prishur...

Një pauzë.

Dom – Sa kohë kemi këtu?

Pat – Do të thosha një javë, apo jo?

Max – Saktësisht shtatë ditë.

Pat – Po, këtë thashë... Një javë. Më duket se po çmendem.

Dom – Edhe unë.

Pat – Ende nuk na kanë lidhur si të çmendur, por të mbyllur jemi tashmë.

Max – Sidoqoftë, na thanë të qëndronim këtu.

Dom – Kush na tha?

Max – Autoriteti. Domethënë, autoritetet shëndetësore. E thanë përmes altoparlantit. Nuk e dëgjuat?

Pat – Ishte vetëm një zë anonim nga altoparlanti...

Dom – E vërtetë. Nga e dimë ne? Mund të na kenë rrëmbyer...

Max – Policët?

Pat – Ndoshta ishin policë të rremë. Mbanin maska...

Max – Po pse të na rrëmbejnë?

Dom – Për t'u kërkuar para familjeve tona? Unë nuk kam familje... Dhe besoj se as ju nuk jeni milionerë.

Pat – Unë kam vetëm apartamentin tim, që praktikisht është i bankës derisa të shlyej kredinë pesëdhjetëvjeçare. Nuk besoj se banka do të paguante shpërblim për lirim tim... vetëm me shpresën se do të vazhdoja t'i paguaja këstet.

Dom – Për më tepër, askush nuk na ka kërkuar para.

Max – Të paktën sa di unë.

Dom – Rrëmbyesit tanë me siguri e kuptuan se nuk ishim klientë të mirë dhe ia mbathën. Duke harruar të na lironin...

Pat – Ose jemi pengje. Marrjet peng zgjasin shpesh shumë. Ndonjëherë edhe me vite.

Max – Pengje?

Pat – Pse jo? Mund të kenë kërkesa dhe të kërcënojnë se do të na vrasin nëse autoritetet nuk ua plotësojnë.

Max – Në atë rast, ju pret e keqja.

Dom – Ju?

Max – Jo, doja të thosha... neve. Na pret e keqja. Ka kohë që autoritetet nuk u nënshtrohen shantazheve të terroristëve. Edhe kur rrezikohet jeta e pengjeve.

Një pauzë.

Pat – Më duket se po na ikën mendja... Jo, është thjesht karantinë. Kaq.

Dom – Mendoni?

Pat – Kështu dua të besoj, të paktën. Që të mos çmendem...

Max – Keni të drejtë. Nuk duhet t'i shohim të gjitha me sy të zi.

Pat – E rëndësishmja është se askush nuk është sëmurë... Nëse është vërtet karantinë, herët a vonë do të na lënë të dalim...

Max – Me çfarë të keqeje mund të jemi infektuar?

Dom – Çudi, thatë «të keqe» dhe jo «sëmundje».

Pat – Me çfarë tjetër mund të infektohesh përveç një sëmundjeje?

Max – Nuk e di... Ashtu më erdhi... Ju çfarë mendoni?

Dom – Asgjë. Nuk mendoj asgjë. Dhe sikur të mendoja, nuk do t'jua thosha juve.

Pat kthehet nga spektatorët.

Pat – Edhe ata janë ende këtu...

Max – Ndoshta as ata nuk lejohen të largohen.

Pat – Mos vallë janë pengje si ne?

Dom – Nëse janë të lirë të ikin, nuk e kuptoj pse nuk kanë ikur me kohë.

Max – Po... Sepse këtu nuk po ndodh asgjë kushedi sa interesante.

Pat – Sikur jemi në ndonjë emision realiteti. Edhe ne vetë do të fillojmë të mërzitemi...

Pas tyre hyn doktor Kim. Është e njëjta aktore që më parë luante Sam-in. Mban një kostum të zi zyrtar dhe buzëqesh si prezantuese televizioni.

Kim – Mirëdita, miqtë e mi!

Tre të tjerët kthehen të habitur.

Pat – Nuk ka të njëjtin mantel si ne. Duhet të jetë mjeke.

Dom – Çudi, më duket fytyrë e njohur...

Pat – Edhe mua më duket sikur e kam parë më parë.

Max – Ndoshta do të na shpjegojë çfarë bëjmë këtu...

Dom – Më në fund!

Pat – Mirëdita, doktore. Pra, erdhi koha të na lironi?

Kim – Ende jo tamam...

Dom – Fillimisht na thoni kush jeni dhe pse jemi këtu.

Kim – Unë jam... reformuesja juaj.

Pat – Reformuese?

Kim – Jam këtu për t'ju kthyer në formë.

Pat – Dikur besoj se këtë e quanin inkuizitor.

Dom – Nesër do ta quajnë shpëtimtar.

Pat – Por ju jeni mjeke?

Kim – Sidoqoftë, kam titullin doktor... Jam doktor Kim. Dhe jam këtu për t'ju shëruar.

Dom – Për të na shëruar?

Kim – Le të themi... për t'ju kthyer në rrugë të drejtë. Në rrugën e shërimit...

Pat – Dhe si mendoni ta bëni këtë?

Kim – Duke ju riformatuar. Nëse është ende e mundur...

Pat – Pra, nuk keni vaksinë.

Max – Sa qetësuese...

Pat – Por pse na mbani këtu? Ka ardhur koha të na e thoni.

Kim – Keni pasur kontakt me një person të rrezikshëm.

Max – Doni të thoni... me dikë që mbart një virus të rrezikshëm?

Kim – Po, në njëfarë mënyre. Po presim të shohim nëse jeni infektuar edhe ju...

Dom – Por nuk na keni dhënë asnjë trajtim!

Kim – Nuk ka trajtim.

Dom – Doni të thoni, asnjë trajtim mjekësor?

Pat – Por ne nuk kemi asnjë simptomë!

Kim – Është një gjendje me një periudhë inkubacioni shumë të gjatë.

Dom – Dhe nëse jemi vërtet të prekur nga ky virus, çfarë do të bëni me ne?

Kim – Po presim udhëzime për këtë çështje.

Dom – Kam përshtypjen se po flas me një robot me diskun e ngurtë të dëmtuar. Jeni e sigurt që nuk jeni ju ajo që ka marrë ndonjë virus?

Pat – Një gjë është e sigurt: na keni mbyllur këtu prej një jave, pa asnjë kontakt me familjet tona...

Dom – As me telefon!

Pat – Sinjali është bllokuar. Viruset nuk përhapen përmes telefonit, apo jo?

Kim – Varet nga virusi...

Pat tregon publikun.

Pat – Dhe kush janë të gjithë këta njerëz që na vëzhgojnë?

Kim – Edhe ata janë kavie.

Pat – Edhe ata? Pra, ne jemi vërtet kavie.

Kim – Duam të shohim si do të reagojnë pas një kontakti të gjatë me persona të prekur rëndë, si ju.

Dom – Por ne nuk kemi asnjë kontakt me ta!

Kim – Po. Por ata ju dëgjojnë dhe ju shohin.

Max – Ndihem si një lloj brejtësi në laborator.

Pat – Sikur të kishim të paktën një rrotë për të bërë pak ushtrime.

Kim – Kjo nuk është lojë, më besoni.

Pat – Por, fundja, ç'virus është ky saktësisht?

Kim – Në të vërtetë... nuk është tamam virus.

Max – Po çfarë është atëherë?

Kim – Është diçka që transmetohet me anë të dëgjimit. Ose të shikimit. Ose të dyjave. Përmes imitimit, të themi.

Dom – Ah, tani gjithçka u bë shumë më e qartë.

Kim – Dikush në vagonin 13 u soll para jush në mënyrë të papërshtatshme, devijuese e, për rrjedhojë, të rrezikshme.

Pat – Çfarë lloj sjelljeje?

Kim – Vërtet nuk ju kujtohet?

Pat – Jo.

Kim – Asnjërit prej jush?

Dom – Jo.

Kim – Do ta shohim. Pikërisht për këtë ju izoluam këtu: për të kontrolluar nëse jeni ngjitës.

Pat – Ngjitës? Por ju thatë se nuk është virus!

Kim – Nëse preferoni, për të parë nëse tundoheni ta përsëritni atë sjellje të rrezikshme. Duke rrezikuar të infektoni të tjerë.

Pat – Dhe sa gjatë do të na mbani këtu, derisa të bindeni se nuk jemi... ngjitës?

Kim – Po presim udhëzime për këtë çështje. Tani për tani, përpiquni të kujtoheni.

Max – Të kujtojmë çfarë?

Kim – Çfarë patë e dëgjuat në vagonin 13. Po ju lë të mendoheni edhe pak...

Pat – Por...

Kim – Kaq për sot. Miq të e mi, do të shihemi së shpejti. Ndërkohë, nëse ju duhet diçka, mos ngurroni të na e kërkon.

Pat – T'jua kërkojmë? Si? Jemi të mbyllur këtu dhe nuk kemi asnjë mënyrë të lidhemi me jashtë! As me shërbimin e dhomave...

Kim – Mos u shqetësoni... Kërkoni dhe do t'ju jepet. Kërkoni dhe do të gjeni...

Dom – Trokitni dhe do t'ju hapet?

Kim largohet.

Pat – Të kujtohem...

Max – Ju kujtohet gjë?

Dom – Jo... Po ju?

Pat – As mua...

Dom – Madje, sikur të na kujtohej diçka, askush s'do ta thoshte, apo jo?

Max – Po pse?

Pat (*duke treguar publikun*) – Ju kujtoj se po na dëgjojnë...

Dom – Këtë nuk kemi si ta harrojmë.

Max – Kur e di që të përgjojnë... nuk bën sjellje devijuese, apo jo?

Dom – Ç'është sjellja devijuese?

Pat – Devijuese nga çfarë?

Max – Këtë... nuk e dimë...

Pat – Nuk e dimë më.

Dom – Me siguri e kemi ditur dikur... por e kemi harruar.

Një pauzë.

Max – E gjithë kjo po më hap oreksin. Po ju?

Max del.

Pat – Ky mendon vetëm për të ngrënë.

Dom – Pyes veten mos vallë ky budalla është këtu për të na spiunuar.

Pat – Po tashmë po na spiunojnë, apo jo?

Dom – Të na mbikëqyrë nga brenda, dua të them.

Pat – Një spiun? Mund të jetë cilido prej nesh.

Dom – Po... Pse jo unë?

Pat – Nuk besoj se jeni nga njerëzit e tyre.

Dom – Ndoshta jeni ju spiunia. Po përpiqeni të më nxirrni fjalë.

Pat – Në atë rast, nuk po më ecën shumë. Ju nuk thoni asgjë.

Dom – Jam i kujdesshëm, kaq...

Pat – Atëherë do të flas unë.

Dom – Si të doni.

Pat – Thashë se nuk mbaja mend asgjë, por... nuk është krejt e vërtetë.

Dom – Vërtet?

Pat – Diçka më kujtohet.

Dom – Ju dëgjoj... (*Tregon publikun.*) Ne të gjithë ju dëgjojmë...

Pat – Më kujtohet çifti që ishte ulur pranë nesh në tren.

Dom – Ah, po...?

Pat – Burri nisi t'i tregonte gruas një histori.

Dom – Një histori?

Pat – Një histori me të çmendur.

Dom – Do të doja shumë ta dëgjoja.

Pat – Një i çmendur gjen një pasqyrë. E sheh veten dhe thotë: «Kjo fytyrë budallai më duket e njohur...» Tjetri merr pasqyrën, e sheh dhe përgjigjet: «Sigurisht, ai budallai jam unë!»

Dom – Dhe këtë e quani histori me të çmendur?

Pat – Sidoqoftë, vetëm një i çmendur mund të tregojë një histori kaq pa kuptim. Kështu na kanë mësuar gjithmonë, apo jo?

Dom – Po...

Pat – Dhe këtë histori e dinit përpara se t'jua tregoja...

Dom – Ndoshta.

Pat – E dëgjuat si unë, në atë vagon.

Dom – Ta pranojmë. E pastaj?

Pat – Fytyra e gruas u shtrembërua... sikur po bënte grimasa. Trupi i dridhej nga koka te këmbët. Hapi gojën dhe prej saj doli një lloj britme me ndërprerje.

Dom – Britmë? Çfarë lloj britme?

Pat – Ha, ha, ha!

Dom – Ha, ha, ha?

Pat – Ha, ha, ha!

Ajo shpërthen në të qeshura hysterike.

Dom – Më ngadalë, ju lutem... Po pastaj?

Pat – Nuk dukej se vuante. Burri e pa dhe filloi të kishte të njëjtat simptoma.

Dom – Pra, qenka vërtet ngjitëse. E pastaj?

Pat – Erdhën disa policë dhe i morën të dy.

Dom – E kuptoj...

Pat – Sigurisht që e kuptoni. Ishit atje, si unë.

Dom – Nuk më kujtohet...

Pat – Unë nuk jam spiune. Mund të më besoni.

Një pauzë. Ai e tërheq në fund të skenës, larg publikut.

Dom – Kjo quhet e qeshur.

Pat – Si?

Dom – Ajo sëmundja ngjitëse, simptomat e së cilës sapo i përshkruat. Quhet e qeshur.

Pat – E qeshur? Ç'është kjo?

Dom – Një sëmundje që autoritetet shëndetësore kishin arritur ta zhduknin. Jo krejtësisht, siç duket.

Pat – Po çfarë ishte kjo sëmundje?

Dom – Një gjendje shumë e lashtë. Po aq e vjetër sa njerëzimi. Simptomat ishin relativisht të lehta, por shkaktonin sjellje të çrregullta. Devijuese, siç u thonë ata...

Pat – Por unë sapo ju tregova të njëjtën histori dhe ju nuk qeshët.

Dom – Herën e dytë nuk është aq qesharake. Për më tepër, e kemi humbur zakonin e të qeshurit. Nuk dimë më çfarë është për të qeshur.

Pat – Për të qeshur?

Dom – Qesharake. Komike. Diçka që të bën të qeshësh. Ne nuk dimë më të qeshim.

Pat – Po ju? Ju ndodh... të qeshni?

Dom – Fshehurazi, doni të thoni? Sepse përndryshe... E keni parë ç'u ndodh atyre që kapen duke qeshur.

Pat – Dhe?

Ai afrohet dhe i flet me zë të ulët.

Dom – Bëj pjesë në një grup.

Pat – Grup terrorist?

Dom – Po të doni. Takohemi fshehurazi. I tregojmë njëri-tjetrit histori qesharake dhe qeshim. Ose të paktën përpiqemi...

Pat – Histori me të çmendur?

Dom – Duhet të jesh i çmendur për t'u tallur me autoritetet? Apo edhe me Udhëheqësin Suprem...

Pat – Por është e ndaluar t'i kritikosh autoritetet, apo jo? Dhe mosrespektimi i Udhëheqësit Suprem është blasfemi.

Dom – Dikur blasfemia lejohej.

Pat – Nga i dini të gjitha këto?

Dom – Kemi gjetur disa libra.

Pat – Libra?

Dom – Edhe gazeta.

Pat – Ç'janë ato?

Dom – Si tabletët elektronikë, por shkronjat janë shtypur me bojë të zezë mbi letër.

Pat – Si në ambalazhe?

Dom – Dhe meqë nuk shpërndahen përmes rrjetit, është e pamundur të kontrollohen.

Pat – Dhe sigurisht janë të ndaluara.

Dom – Ka pasur një kohë kur nuk ishin... Ishte një epokë tjetër.

Pat – Nuk e mbaj mend.

Dom – Një epokë që të gjithë e kanë harruar. Autoritetet kanë bërë gjithçka për këtë. Ndër të tjera, duke djegur të gjithë librat.

Pat – E qeshura...

Dom – Thuhej se ishte tipari dallues i njeriut. Ajo që e dallonte nga kafshët shoqërore si bletët, milingonat apo termitet...

Pat – Na ka mbetur intelijenca.

Dom – Por edhe për sa kohë?... Mësuesit u bënë trajnerë. Politikanët reformues. Specialistët e informatikës u bënë rregullatorë dhe së shpejti do të jenë thjesht kompjuterë...

Max kthehet. Ata e ndërpresin bisedën dhe shtiren të shkujdesur.

Pat – Hëngrët mirë?

Dom – Ishte e mirë?

Max – E shkëlqyer.

Pat – Çfarë kishte sot?

Max – Picë.

Dom – Përsëri?

Pat – Edhe sa kohë do të na mbajnë këtu mbyllur, duke ngrënë pica?

Max – Mua më pëlqejnë picat.

Dom – Po sikur të arratiseshim?

Max – Të arratisemi? Po është e ndaluar, apo jo?

Dom – Sigurisht... Po bëja shaka.

Max – Patjetër që është e ndaluar. Dhe mund të infektonim njerëzit jashtë.

Dom – Sidomos publikun. Për momentin nuk duken se po qeshin shumë, por...

Max – Dhe sidoqoftë do t'ju gjenin menjëherë...

Dom – Mirë... Atëherë çfarë bëjmë?

Pat – Ka mbetur picë?

Max – Ka plot në ngrirës. Mjafton t'i ngrohësh në mikrovalë.

Dom – Po vij me ju.

Dom dhe Pat dalin. Kim kthehet.

Kim – Hë, pra? Arritët t'u nxirrni ndonjë informacion?

Max – Asnjë... Po filloj të pyes veten nëse jam informator i mirë...

Kim – Edhe unë... Mirë... Por ndonjë mendim duhet ta keni?

Max – Një çfarë?

Kim – Çfarë mendoni?

Max – Asgjë. Ju më keni thënë gjithmonë se mendoj tepër, shefe. Dhe se kjo mund të jetë e rrezikshme...

Kim – Sidoqoftë, ne kemi tashmë dosje për ta.

Max – Po për mua, keni dosje?

Kim – Sigurisht! E keni shkruar vetë, pasi denoncuat veten në polici për të marrë shpërblimin. Nuk ju kujtohet?

Max – Po, po... Më kushtoi dhjetë vjet izolim, për t'u kthyer në rrugë të drejtë, siç thoni ju.

Kim – Po të ishin të gjithë si ju, do të kishim shumë më pak probleme, më besoni.

Max – Jeni e sigurt që këta njerëz janë të rrezikshëm, shefe?

Kim – Ende dyshoni?

Max – Jo, sigurisht...

Kim – Meqë nuk jeni në gjendje t'u nxirrni asnjë informacion, do të më shkruani një raport të ri për veten tuaj. Dua një listë me të gjitha mendimet tuaja devijuese. Nesër në mëngjes e dua mbi tryezë.

Max – Si urdhëroni, shefe.

Max sheh përreth dhe nga ana e spektatorëve.

Kim – Përsëri, çfarë po mendoni?

Max – Asgjë, ju siguroj.

Kim – E shoh që po mendoni diçka! Hë?

Max – Po pyesja veten... Ç'është ky vend?

Kim – Një teatër i braktisur.

Max – Një teatër?

Kim – Një vend ku dikur njerëzit mblidheshin për të qeshur së bashku.

Max – Për të qeshur?

Kim – Atëherë ishte e ligjshme. Mund të talleshe me gjithçka. Edhe me autoritetet.

Max – Edhe me Udhëheqësin Suprem?

Kim – Edhe me veten.

Max – Fatmirësisht, ajo epokë ka marrë fund përgjithmonë.

Kim – Po... Mos më thoni që po mendoni sërish diçka...

Max – Po shkoj të shkruaj raportin.

Max del. Kim afrohet drejt publikut.

Kim – Po ju, si jeni? Ndonjë simptomë alarmante? Ndonjë shpërthim i papritur të qeshure? Mirë, po u sollët siç duhet, do t'ju lëmë të dilni pas pak...

Kim del. Dom dhe Pat kthehen.

Dom – Mendoni se është ai?

Pat – Kush?

Dom – Sam! Mendoni se është spiun?

Pat – Pra, nuk mendoni më se mund të jem unë.

Dom – Jo.

Një pauzë.

Pat – Atë çift e mbani mend shumë mirë.

Dom – Cilin çift?

Pat – Burrin që i tregon një histori gruas dhe pastaj qeshin të dy.

Dom – Pse mendoni se më kujtohet?

Pat – Sepse ai çift ishim ne.

Dom – Po, ndoshta. *(Një pauzë.)* Nuk kishit qeshur kurrë më parë?

Pat – Jo. Nuk e dija ç'po më ndodhte. Ishte sikur... kisha humbur kontrollin... Më vinte pak turp.

Dom – E kuptoj. Kështu është gjithmonë herën e parë.

Pat – Po ju? Keni qeshur ndonjëherë me gra të tjera?

Dom – Po. Me gra të tjera. Edhe me burra. Ndonjëherë me disa njëherësh.

Pat – Me disa...

Dom – Dhe ju pëlqeu?

Pat – Unë... Nuk e di...

Dom – Ju pëlqeu.

Pat – Po...

Dom – Do ta shihni, pastaj nuk jeton dot pa të.

Pat – Pikërisht kjo më tremb. Dhe prandaj na kanë mbyllur këtu, apo jo?

Dom – Po... Ata dy të tjerët përballë nesh duhet të kenë qenë policë.

Pat – Ata na sollën këtu. Kishin maska, por ua njoha zërat.

Dom – Pra, ju e dinit.

Pat – Po. Por pse dy njerëz që qeshin i shqetësojnë kaq shumë?

Dom – E dinë që e qeshura ka fuqi shkatërruese.

Pat – Shkatërruese? Doni të thoni se është e rrezikshme për shëndetin?

Dom – Për shëndetin jo. Përkundrazi, mund të jetë e mirë. Është e rrezikshme për ata.

Pat – Po pse?

Dom – Kur fillon të qeshësh me gjithçka, bëhesh më pak naiv e shumë më pak i bindur. E qeshura është përmbysëse...

Pat – Dhe çfarë do të na bëjnë?

Dom – Nuk e di. Kanë frikë prej nesh.

Pat – Frikë?

Dom – Kanë frikë se e qeshura është ngjitëse dhe se kjo epidemi mund ta rrëzojë të gjithë sistemin. Bashkë me ta...

Pat – Mendoni se mund të na vrasin?

Dom – Me siguri u ka shkuar ndër mend. Por nuk mund t'i vrasin të gjithë...

Pat – Atëherë çfarë bëjmë?

Dom – Doni t'ju tregoj një tjetër?

Pat – Një shaka tjetër?

Dom – Nëse duhet të vdesim, më mirë të vdesim së qeshuri...

Pat – Ju paralajmëroj, jam e martuar.

Dom – Mos u shqetësoni, të qeshësh nuk do të thotë të tradhtosh.

Pat – Ju dëgjoj...

Dom – Pra, është historia e...

Pat – Të mos rrimë këtu, besoj se po na përgjojnë...

Dom – Keni të drejtë... Më mirë të shkojmë në dhomën time...

Dalën. Kim dhe Max kthehen.

Max – Ja, shefe, raporti im.

Kim – Nuk qenka shumë i gjatë... Jeni i sigurt që nuk keni harruar asgjë?

Max – Plotësisht, shefe.

Kim – Ku kanë shkuar? Mos janë arratisur...

Max – Duhet të jenë në dhomat e tyre.

Dëgjojen Dom dhe Pat duke qeshur me zë të lartë.

Kim – Tani të paktën e dimë me siguri.

Max – Po... E kanë marrë vërtet virusin.

I dëgjojnë të qeshin përsëri, paksa të turpëruar dhe të shqetësuar.

Kim – Po ju, keni qeshur ndonjëherë?

Max – Jo. Po ju?

Kim – Duket sikur dhemb, apo jo?

Max – Nuk e di, jua thashë që nuk kam qeshur kurrë. Po përpiqeni të më fusni sërish në kurth?

Dëgjohen të qeshura të tjera nga prapaskena.

Kim – Këtë herë nuk kemi zgjidhje. Duhet ta njoftojmë Autoritetin...

Errësirë.

Akti i tretë

Kim qëndron në këmbë, ende me kostumin e zi zyrtar. Dom, Pat dhe Max janë ulur. Dom dhe Pat mbajnë mantelët blu, rozë ose jeshil të pacientëve, ndërsa Max tani ka veshur një mantel të bardhë infermieri.

Kim – Miqtë e mi, së pari ju falënderoj që e pranuat ftesën tonë.

Pat – Nuk kishim shumë zgjedhje...

Dom – Jemi të burgosur!

Kim pastron fytyrën dhe vazhdon sikur të mos ketë ndodhur gjë.

Kim – Pra, ju kam mbledhur këtu për një terapi në grup.

Pat – Doni të thoni për një marrje në pyetje...

Kim – E dimë se dy prej jush kanë pasur kriza të qeshure që nga ardhja këtu. Kjo provon se njëri prej jush ishte i infektuar përpara karantinës dhe i dyti e mori virusin prej tij.

Dom – Nëse e dini, pse gjithë kjo farsë hetimore?

Kim – Presim që fajtorët të vetëdenoncohen. Është pjesë e terapisë...

Max – Të qeshim, ne? Po as nuk e dimë ç'do të thotë ajo fjalë. Apo jo, miqtë e mi?

Pat – Mirë, lëreni... E kuptuam që jeni spiun.

Max – Por ju siguroj që...

Dom – Madje spiun shumë i keq.

Max – Mirë, ndoshta jam i infiltruar, por jo spiun. Spiunët janë në anën e gabuar. Ne jemi në anën e duhur, apo jo, shefe?

Kim – Zotëria nuk është spiun. Është informator.

Dom – Po ju, çfarë jeni saktësisht?

Kim – Jam reformuesja juaj.

Dom – Reformuese?

Kim – Jam këtu për t'ju riformuar.

Dom – Ky nuk është kuptimi fillestar i fjalës reformues.

Kim – Hapni fjalorin dhe do ta shihni!

Dom – Ju e keni rishkruar nga fillimi atë fjalor. Por kam gjetur një enciklopedi të vjetër dhe e di ç'kuptim kishin këto fjalë dikur.

Kim – Tani i takon Autoritetit të përcaktojë kuptimin e çdo fjale, duke marrë parasysh vetëm të mirën e vendit.

Dom – Keni rishkruar gjithçka, madje edhe Biblën! E zëvendësuat Zotin me Udhëheqësin Suprem! Dhe dogjët të gjithë librat që të mos mbetej asnjë gjurmë e së kaluarës!

Kim – Me sa duket, jo të gjithë, përderisa keni lexuar disa prej tyre.

Dom – Sot mund të lexosh vetëm në një ekran, përmes një rrjeti që ju e kontrolloni plotësisht.

Pat – Pra, doni të na riformatoni... Të na fshini diskun e ngurtë dhe të na instaloni përsëri sistemin operativ, apo jo?

Dom – Dhe ndoshta të na instaloni edhe një antivirus...

Kim – E qeshura krijon varësi të fortë. Po qeshe një herë, gjithmonë do të tundohesh të qeshësh përsëri.

Pat – Pra, sipas jush, e qeshura është një drogë?

Dom – Një drogë e lehtë, sidoqoftë.

Kim – Varësia nga e qeshura është si varësia nga alkooli. Nuk shërohesh kurrë plotësisht. Mund të mos qeshësh, por tundimi mbetet gjithmonë.

Max – Kush është alkoolik një herë, mbetet gjithmonë alkoolik.

Kim – Ju e dini mirë këtë. Ju dërguam për dhjetë vjet në një qendër rehabilitimi. Pinit alkool fshehurazi dhe pastaj denoncuat veten në polici.

Max – Tani nuk pi më.

Dom – Por sa shumë ha ama...

Max – Pra, kjo terapi është si një mbledhje e alkoolikëve anonimë?

Kim – Pikërisht... Një mbledhje e të qeshurve anonimë.

Pat – Që ka për qëllim të zbulojë ata që qeshin fshehurazi.

Kim – Saktësisht.

Dom – Dhe si do ta bëni?

Kim – Do t'ju tregoj një histori. Thuhet se është qesharake. Do ta shohim kush prej jush do të qeshë.

Pat – E kuptoj. Një lloj testi për të zbuluar të infektuarit.

Dom – Çudi, por çfarëdo historie të na tregoni, dyshoj se do të bëni të qeshë ndokënd.

Kim – Po pse?

Dom – Sepse për të qeshur duhet të jesh mes njerëzish që e duan këtë dhe me të cilët ndihesh mirë.

Pat – Me fjalë të tjera, po na thoni se i pari që qesh dërgohet në kamp riedukimi.

Dom – Ose, edhe më keq, ekzekutohet.

Kim – Si e gjetët?

Pat – Po vdes së qeshuri që tani...

Kim – Mirë, sidoqoftë do t'jua tregoj historinë time.

Max – Ju dëgjojmë, shefe.

Kim – Një i çmendur gjen një pasqyrë. Sheh veten dhe thotë: «Kjo fytyrë budallai më duket e njohur.» Tjetri merr pasqyrën, e sheh dhe përgjigjet: «Sigurisht, jam unë.»

Max – Kjo është krejt idiote.

Kim – Pikërisht kjo e bën qesharake, apo jo? Të paktën kështu besoj.

Dom – Varet edhe nga mënyra si e tregon.

Pat – Dhe sidomos nga kush e tregon.

Kim – Mendoni?

Pat – Kur e di që do të të ekzekutojnë po qeshe, nuk të ndihmon shumë.

Kim – Mendoni kështu?

Pat – Sigurisht.

Kim – E kuptoj... Atëherë le të themi... i pari që qesh merr një shuplakë! Kush do të luajë me mua?

Të tjerët heshtin.

Max – Unë luaj me ju, shefe.

Kim – Mirë... Po qeshe, humbet...

Secili merr nga një gotë me ujë, fut një gllënjë në gojë dhe e mban pa e gëlltitur. Pastaj e kapin njëri-tjetrin nga mjekra. Qëndrojnë gjatë pa lëvizur e pa folur, duke u parë ngultas në sy me fytyrë shumë serioze. Të tjerët i vështrojnë të hutuar. Dalëngadalë, Max fillon të buzëqeshë, pastaj shpërthen në të qeshura dhe e spërkat Kim-in në fytyrë me ujin që mbante në gojë. Meqë e qeshura është ngjitëse, edhe të tjerët shpërthejnë në të qeshura.

Kim – Pra, qenkeni infektuar të gjithë...

Dom – Tani është një nga tanët, qesh si gjithë të tjerët...

Kim (Max-it) – Mirë, tani ju jeni vërtet në karantinë.

Max përpiket të bëhet serioz.

Max – Si urdhëroni, shefe.

Por Max nuk e ndal dot të qeshurën.

Kim – Ju duket qesharake?

Max – Aspak! Domethënë po, por...

Dom – E shihni që edhe ju dini të bëheni qesharake kur doni. Ose më saktë, kur nuk doni...

Të gjithë vazhdojnë të qeshin pothuajse në mënyrë hysterike. Kim duket shumë e bezdisur dhe gati e frikësuar nga e qeshura e tyre.

Kim – Ju urdhëroj të ndaloni së qeshuri!

Por të tjerët, të kapluar nga të qeshurat, nuk ndalen dot. Kim mbulon veshët dhe del me nxitim. Dom, Pat dhe Max dalëngadalë pushojnë së qeshuri.

Dom – Hë, si ishte?

Max – Të qeshësh? Nuk e di... Mendoja se të dhembte. Në të vërtetë është mjaft e këndshme.

Pat – Shumë e këndshme...

Max – Sidoqoftë, të lehtëson.

Dom – Dhe të mendosh se dikur lejohej të qeshje në publik...

Pat – Si arritëm deri këtu?

Dom – Ka filluar shumë kohë më parë, por u përhap dalëngadalë. Fillimisht ndaluan të qeshnim me disa gjëra. Me fenë, për shembull...

Max – Dhe me autoritetet, sigurisht.

Dom – Pastaj e kthyen Udhëheqësin Suprem në një zot të ri dhe çdo kritikë u bë blasfemi.

Max – Ndaluan edhe alkoolin, sepse kur je i dehur qesh më lehtë.

Dom – Autoriteti bëri një listë temash me të cilat lejohej ende të qeshje. Vit pas viti, lista u shkurtua gjithnjë e më shumë.

Max – Në fund vendosën se ishte më e thjeshtë të ndalonin fare të qeshurën.

Dom – Dhe kështu, duke na ndaluar pak nga pak të qeshnim me gjithçka, përfunduam pa të drejtën të qeshnim me asgjë...

Max – Në fund nuk na lejohej as të qeshnim me veten...

Dom – As të varfrit nuk mund të qeshnin më me fatkeqësinë e tyre.

Pat – Por si ia dolën ta zbatonin këtë ndalim?

Dom – Autoritetet e trajtuan të qeshurën si sëmundje mendore. Kush kapej duke qeshur mbyllej menjëherë në institucion.

Max – Dhe, sigurisht, zhdukën gjithçka që mund t'u jepte njerëzve dëshirë për të qeshur.

Dom – Ndaluan gazetatat, mbyllën teatrot, përhapën autocensurën kudo...

Max – Klounët, humoristët dhe aktorët konsideroheshin terroristë të rrezikshëm.

Dom – E qeshura trajtohej si dikur lebra. Disa njerëz i muruan të gjallë brenda shtëpive, sepse i kishin dëgjuar duke qeshur.

Max – E detyruan edhe gjithë popullsinë të mbante maskë.

Dom – Gjoja për t'u mbrojtur nga një virus. Në të vërtetë që të mos shihej më as edhe një buzëqeshje në fytyrat e njerëzve. Maskat ishin bërë si surratore.

Max – Si në disa fe, dikur.

Dom – Derisa Autoriteti u bë e vetmja fe.

Max – Dalëngadalë askush nuk dëgjohej më të qeshte.

Dom – Sigurisht, kur ndalohej e qeshura, ndalohej edhe kritika dhe protesta.

Max – Nuk pati më konflikte shoqërore, as debate politike e, rrjedhimisht, as zgjedhje.

Dom – Siç kishte ndodhur tashmë në shumë diktatura, laike ose fetare.

Max – Autoriteti mendonte se kjo e keqe ishte zhdukur përgjithmonë. Por kohët e fundit u shfaqën përsëri disa raste të veçuara. Ju jeni ndër ta.

Pat – Çfarë do të na bëjnë? Do të na vrasin?

Max – Përpara se t'ju zhduknin, meqë ju konsiderojnë të qeshur të pandreqshëm e të pashërueshëm, donin t'ju përdornin për eksperimente.

Pat – Eksperimente?

Max – Të studionin reagimin e publikut në kontakt me ju, të vëzhgonin si përhapet sëmundja dhe çfarë dëmsh mund të shkaktojë e qeshura te një popullsi e shëndoshë.

Pat shikon publikun.

Pat – Pra, duhej t'i bënim të qeshnin?

Dom – Ne dimë vetëm disa shaka të këqija...

Pat – Duhet të mësojmë përsëri të qeshim dhe t'i bëjmë të tjerët të qeshin.

Një pauzë.

Max – Por çfarë do të ndodhë nëse Udhëheqësi Suprem na braktis?

Dom – Nuk do të jetë fundi i botës. Më tepër një fillim i ri. Trajnerët do të bëhen përsëri mësues. Dhe reformuesit politikanë...

Max – Po informatorët si unë? Nuk di të bëj asgjë! Çfarë do të bëhem?

Dom – Nëse nuk dini të bëni asgjë, mund të bëheni gjithmonë aktor.

Errësirë.

Akti i katërt

Pat endet e shqetësuar sa andej-këtej. Afrohet te publiku.

Pat – Mos u shqetësoni, së shpejti do t'ju lirojnë edhe ju. Të paktën shpresoj...

Hyn Dom.

Dom – Hë, ndonjë të re?

Pat – Ende asgjë. M'u duk se dëgjova ca rrëmuje jashtë. Por zhurma mezi depërton.

Dom – Teatrot janë gjithmonë të izoluar mirë nga zhurmat.

Pat – Ku ka shkuar spiuni?

Dom – Po mbaron picat...

Pat – Jemi ende të mbyllur këtu, të shkëputur nga bota. Kemi ditë pa marrë asnjë lajm nga jashtë.

Dom – Kur të mbarojë gjithçka në ngrirës, do të vdesim nga uria. Ne që mendonim se do të vdisnim së qeshuri...

Pat – Mendoni se do të dalim gjallë nga këtu?

Dom – A nuk ishim tashmë të vdekur, përpara se të na fusnin në karantinë...?

Pat – Keni të drejtë. Sëmundja e vetme nga e cila vuajmë prej kohësh është trishtimi i përhershëm.

Dom – Dhe e qeshura do të ishte pikërisht ilaçi i saj.

Max kthehet.

Max – Dëgjoj zhurma të çuditshme jashtë... Po ju?

Dom – Jo...

Të tre vënë veshin.

Pat – Ah, po, ndoshta... Vjen nga larg...

Dom – Tingëllon si... shpërthime, apo jo?

Max – Shpërthime? Shpërthime të qeshurash, ndoshta.

Kim kthehet me fytyrë të rrënuar dhe veshje të çrregullt. Mban një tabelë që ndalon të qeshurën: mbi një fletë të vendosur në një kornizë të rrumbullakët me buzë të kuqe shihet një fytyrë që qesh me gjithë gojën, e vijëzuar me të kuqe.

Max – Nuk dukeni mirë, shefe. Ç'ju ka ndodhur?

Kim – Gjendja ka ndryshuar...

Max – Dhe jo për mirë, me sa duket.

Kim – Varet për kë.

Max – Po përhapet epidemia?

Kim – Fatkeqësisht është kthyer në pandemi botërore. Një shpërthim të qeshurash krejt jashtë kontrollit. Një e qeshur e përgjithshme. Raportohen shpërthime të qeshurash kudo në qytet.

Max – Kaq e rëndë është?

Kim – Të qeshura shpërthejnë në çdo cep rruge. Policia nuk po e përballon dot. Më keq akoma: shumë policë kanë vdekur tashmë së qeshuri... Qeshin sa u dalin nofullat vendit! Qeshin sa u kërcasin brinjët! Përdridhen së qeshuri! Shemben përtokë së qeshuri! Qeshin si të marrë! Qeshin me gjithë shpirt! Rrokullisen përtokë së qeshuri! Qeshin sa u shpëton urina! Qajnë së qeshuri!

Max – Ah, pra mund edhe të qash së qeshuri?

Kim – E njihni shprehjen «sa më shumë të çmendur, aq më shumë të qeshura»?

Max – Jo.

Kim – Epo, po ju them që e gjithë bota është çmendur!

Dom – Pra, revolucionin ka filluar...

Kim – Po shembet i gjithë sistemi ynë. Autoritetet kanë dhënë dorëheqjen dhe Udhëheqësi Suprem është larguar nga vendi.

Max – Udhëheqësi Suprem? Po ku ka shkuar?

Kim – Ka kërkuar azil politik në Vatikan. Të paktën atje nuk rrezikon të vdesë së qeshuri.

Pat – Po me ne çfarë do të bëni?

Kim – Nuk ka më kuptim t'ju mbajmë në karantinë. Jeni të lirë.

Dom – Më në fund... Mezi pres ta shoh. Njerëz që qeshin në rrugë, në transportin publik dhe pse jo, nesër, në kinema e në teatro.

Kim – Mua nuk më duket aspak për të qeshur.

Pat – Hajde! Ejani të qeshni me ne!

Dom – E dini atë historinë? Një i çmendur donte t'ia ndalonte të qeshurën gjithë botës...

Max – Dhe në fund u mbyt vetë së qeshuri.

Të tjerët shpërthejnë në të qeshura me gjithë zërin. Edhe Kim fillon të qeshë nga nervozizmi; e qeshura kthehet shpejt në konvulsione dhe ajo shembet përdhe. Pat përkulet mbi të.

Pat – Ka vdekur! Pra, mund të vdesësh vërtet së qeshuri?

Max – Ky fenomen është vërejtur së fundmi. Drejtuesit e Autoritetit bien të vdekur kur përballen me një furtunë të qeshurash.

Dom – Prandaj donin me çdo kusht ta ndalnin epideminë.

Pat (*Max-it*) – Por ju nuk vdiqët.

Max – Ndoshta sepse as vetë nuk besoja më tek ata...

Dom – Pra, në njëfarë mënyre ishit i vaksinuar. Si ne!

Pat – Pra, jemi të lirë?

Dom – Të lirë të qeshim sërisht me gjithçka!

Pat – Dhe ne që mendonim se na kishin sjellë këtu për gripin e shpendëve apo ndonjë virus të ri të panjohur.

Max – Çfarë do të bëjmë tani?

Dom – Do të mësojmë përsëri të qeshim. Do të mësojmë përsëri të jetojmë.

Pat – Kam pak frikë...

Dom – Është normale. Në fillim, skllëvërit e çliruar nuk dinë ç'të bëjnë me lirinë e tyre.

Max – Mund të filloj të pi përsëri?

Pat – Sigurisht! Por mbase as nuk do t'ju duhet më.

Max – Sa e mrekullueshme! Por është e vërtetë se të merren mendtë.

Dom – Po... Ne jemi pëllumbat e një magjistari që ka vdekur.

Max – Ç'do të thotë kjo?

Dom – Lindëm nga një numër magjie. Por magjistari që na nxori nga hiçi nuk është më. Nuk dimë asgjë për iluzionin që na solli në jetë dhe nuk dimë më ç'të bëjmë me krahët tanë...

Pat – Sa bukur e thatë.

Dom – Është poezi.

Pat – Poezi?

Dom – Edhe një gjë tjetër që e kishin ndaluar.

Pat – Ka të tjera si kjo?

Dom – Plot! Orgazma, për shembull. As këtë nuk e dini ç'është?

Pat – Jua thashë, jam e martuar...

Dom – Do t'jua tregoj më vonë, privatisht... Do ta shihni. Orgazma është për dashurinë ajo që e qeshura është për inteligjencën, ose ajo që teshtima është për të ftohurën. Nuk të shëron, por në atë çast të lehtëson.

Kim vjen në vete.

Pat – Shikoni, në fund të fundit duket se nuk ka vdekur krejt.

Max – Ndoshta as ajo nuk besonte më aq shumë tek ai sistem.

Kim – Çfarë më ndodhi?

Pat – Patët një krizë të qeshure. Mos u shqetësoni, tani do të jeni mirë.

Max – Po publiku? E kishim harruar.

Dom – Tani që kemi përsëri të drejtë t'i bëjmë të qeshin pa u ndëshkuar...

Max – Na lejohet, shefe?

Kim – Në fund të fundit jemi në një teatër.

Dom – Pra, do të na duhet të shpikim histori të reja qesharake.

Kim – Po, sepse atë historinë e të çmendurve me pasqyrë ende nuk e kam kuptuar...

Dom – Në fakt është histori simbolike.

Kim – Simbolike? Çfarë është edhe kjo?

Dom – Humori është një pasqyrë. Një pasqyrë që aktorët ia mbajnë përpara publikut, në mënyrë që ai të qeshë me të metat e veta.

Pat – Dhe secili prej nesh mund ta njohë veten në atë pasqyrë.

Dom – Të gjithë. Përveç të çmendurve, që parapëlqejnë ta thyejnë pasqyrën për të mos parë fytyrën e shtrembëruar që u kthen.

Max – Atëherë të qeshim!

Dom – Kjo është liria jonë dhe, siç ka thënë një humorist i shekullit të kaluar: «Liria konsumohet vetëm kur nuk e përdorim.»

Pat – Të qeshim së bashku, por të qeshim me gjithçka...

Max – Sepse nëse sot nuk mund të qeshim me gjithçka, nesër nuk do të mund të qeshim fare.

Max rrëmben tabelën që ndalon të qeshurën dhe ia ngjesh Kim-it mbi kokë. Të gjithë shpërthejnë në të qeshura me zë të lartë, që mund të përforcohen me të qeshura të regjistruara.

Errësirë.

Fundi

Rreth autorit

Jean-Pierre Martinez lindi në vitin 1955 në Auvers-sur-Oise, Francë. Fillimisht ishte baterist në disa grupe rok, përpara se të punonte si semiolog në fushën e reklamës. Më pas nisi një karrierë si skenarist për televizionin, për t'iu përkushtuar më vonë teatrit si dramaturg.

Ai ka shkruar rreth njëqind skenarë televizivë dhe 123 pjesë teatrore, kryesisht komedi, ndër të cilat disa janë bërë tashmë vepra të njohura, si *Vendredi 13* dhe *Strip Poker*.

Jean-Pierre Martinez është sot një nga autorët bashkëkohorë francezë më të vënë në skenë. Pjesët e tij janë përkthyer në shumë gjuhë dhe janë shfaqur në më shumë se 100 vende të botës, nga Evropa në Amerikë, Afrikë, Azi dhe Oqeani.

Për t'ua lehtësuar punën trupave teatrore profesioniste dhe amatore, autori ka zgjedhur t'i vërë tekstet e pjesëve të tij në dispozicion për shkarkim falas në faqet e tij të internetit. Megjithatë, çdo shfaqje publike kërkon autorizim paraprak dhe pagesën e të drejtave përkatëse të autorit.

Të gjitha pjesët e Jean-Pierre Martinez dhe përkthimet e tyre mund të shkarkohen falas nga:

<https://jeanpierremartinez.net>

<https://comediatheque.net>

Të drejtat e autorit

Kjo vepër mbrohet nga legjislacioni për të drejtat e autorit.

Çdo përdorim i veprës, veçanërisht çdo shfaqje publike, qoftë profesionale apo amatore, kërkon autorizimin paraprak të autorit.

Riprodhimi, shpërndarja, botimi, përkthimi, përshtatja ose ndryshimi i plotë apo i pjesshëm i veprës pa autorizim nuk lejohet.

Çdo përdorim i paautorizuar mund të sjellë pasoja ligjore dhe detyrimin për dëmshpërblim.

Jean-Pierre Martinez është anëtar i SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Për çdo kërkesë për autorizim për shfaqjen e një pjese, ju lutemi të kontaktoni autorin nëpërmjet faqes së tij zyrtare:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

© La Comédiathèque

Të gjitha të drejtat të rezervuara.